

DĖL PRAŠYMO SUTEIKTI INFORMACIJĄ APIE PLANUOJAMĄ STATYTI IKI 117 VĖJO ELEKTRINIŲ PARKĄ ALIONIŲ SEN. IR ZIBALŲ SEN., ŠIRVINTŲ RAJ. SAV. VILNIAUS APSKR.

UAB „Žalia žemė“, juridinio asmens kodas 305961707, Girulių g. 5, Vilnius (toliau – **Vystytojas**), atsižvelgdama į asociacijos „Kraštovaizdis“ (toliau – **Asociacija**) 2023-05-22, 2023-07-26, 2023-09-08, 2024-01-16 prašymus suteikti plataus pobūdžio informaciją apie planuojamą statyti iki 117 vėjo elektrinių parką Alionių sen., Zibalų sen., Širvintų raj. sav. Vilniaus apskr. (toliau – **VE parkas**), geranoriškai teikia paaiškinimus ir informaciją keliamais klausimais.

Dėl suinteresuotosios visuomenės dalyvavimo ir informavimo

Informuojame, kad Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (toliau – **Įstatymas**) 2 straipsnio 4 dalyje įtvirtinta, kad **planuojama ūkinė veikla** – numatoma ūkinė veikla, apimanti statybą, statinių rekonstravimą, gamybą, technologinės įrangos ir gamybos proceso diegimą, modernizavimą ar keitimą, gamybos būdo, produkcijos kiekio ar rūšies keitimą, žemės gelmių išteklių gavybą ir ertmių naudojimą, kitų gamtos išteklių naudojimą, žemėtvarkos, miškotvarkos, vandentvarkos projektuose numatomą veiklą ir kitą galinčią daryti poveikį aplinkai ūkinę veiklą.

Įstatymo 2 straipsnio 8 dalyje nurodyta „<... **Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimas** – planuojamos ūkinės veiklos galimo poveikio aplinkai nustatymo, apibūdinimo ir išvadų teikimo procesas, kuris apima:

1) poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo atliekamą planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą, poveikio aplinkai vertinimo programos, jeigu poveikio aplinkai vertinimo programa rengiama šio įstatymo nustatyta tvarka, ir poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos parengimą;

2) poveikio aplinkai vertinimo subjektų atliekamą poveikio aplinkai vertinimo dokumentų ir suinteresuotos visuomenės pasiūlymų įvertinimą, taip pat suinteresuotos visuomenės pasiūlymų nagrinėjimą ir išvadų dėl poveikio aplinkai vertinimo programos ir poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos bei planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai parengimą;

3) visuomenės informavimą, suinteresuotos visuomenės dalyvavimą poveikio aplinkai vertinimo procese, kai atliekamas tarpvalstybinio poveikio aplinkai vertinimas, – ir konsultacijas su kitomis valstybėmis;

4) atsakingosios institucijos atliekamą poveikio aplinkai vertinimo dokumentų nagrinėjimą ir įvertinimą, suinteresuotos visuomenės pasiūlymų nagrinėjimą ir įvertinimą, poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo ir (ar) planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus pateiktos papildomos informacijos nagrinėjimą ir įvertinimą, atsižvelgiant į poveikio aplinkai vertinimo subjektų išvadas dėl poveikio aplinkai vertinimo programos, poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai, į tarpvalstybinio poveikio aplinkai vertinimo, jeigu toks atliktas, rezultatus;

5) atsakingosios institucijos sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai priėmimą ir jo viešinimą...>“.

Įstatymo 9 straipsnio 3 dalis numato, kad planuojamos ūkinės veiklos organizatorius arba poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas pranešimą apie PAV pradžią ne vėliau kaip likus 15 darbo dienų iki visuomenės informavimo apie viešą visuomenės supažindinimą su ataskaita šio įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka pateikia poveikio aplinkai vertinimo subjektams ir atsakingajai institucijai, kuri gautą informaciją per 3 darbo dienas nuo pranešimo apie PAV pradžią gavimo dienos

paskelbia aplinkos ministro nustatyta tvarka ir aplinkos ministro nustatyta tvarka informuoja visuomenę. Pranešimo apie PAV pradžią gavimo atsakingojoje institucijoje diena laikoma poveikio aplinkai vertinimo pradžia.

Informuojame, kad Jūsų nurodytu atveju, 2023 m. kovo 7 d. Širvintų rajono savivaldybės interneto tinklalapyje buvo patalpintas pranešimas „Apie UAB „Žalia žemė“ planuojamo iki 117 vėjo elektrinių parko Alionių sen., Širvintų sen. ir Zibalų sen. Širvintų r. sav. Vilniaus apskr. teritorijoje statybos ir veiklos poveikio aplinkai vertinimo pradžia“¹. Pranešime apie PAV pradžią, be kitų, teisės aktais nustatytų skelbti duomenų ir informacijos, nurodyta, kad Aplinkos apsaugos agentūra yra atsakingoji institucija, kuri vertins ar planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) atitinka aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos, gaisrinės saugos, civilinės saugos teisės aktų reikalavimus, o visuomenė apie PAV procesą informuojama ir jame dalyvauja PAV įstatyme, PŪV PAV tvarkos apraše numatyta tvarka. Pranešime taip pat buvo aiškiai nurodyta ir Įstatymo 9 straipsnio 4 dalyje nustatyta suinteresuotosios visuomenės teisė teikti motyvuotus pasiūlymus PŪV organizatoriui ar PAV dokumentų rengėjui ir Aplinkos apsaugos agentūrai (atsakingajai institucijai) skelbime nurodytais kontaktais per 10 darbo dienų nuo dienos, kai gautą pranešimą apie PAV pradžią savo svetainėje paskelbia AAA (atsakinga institucija), terminą skaičiuojant nuo kitos dienos po paskelbimo.

Atsižvelgiant į aukščiau nurodytą bei Įstatymo 9 straipsnio 4 dalį galime konstatuoti, kad suinteresuota visuomenė (taip pat ir Jūsų asociacija) turėjo teisę pateikti pasiūlymus atsakingajai institucijai ir planuojamos ūkinės veiklos organizatoriui arba poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjui per 10 darbo dienų nuo dienos, kai pranešimą apie PAV pradžią paskelbia atsakingoji institucija, t. y. per 10 darbo dienų nuo 2023 m. kovo 8 d.

Be kita ko, Įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, kad atsakingoji institucija, išnagrinėjusi suinteresuotos visuomenės pasiūlymus ir šių pasiūlymų įvertinimą, išnagrinėjusi ir įvertinusi ataskaitą, remdamasi poveikio aplinkai vertinimo subjektų išvadomis dėl ataskaitos ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai ir atsižvelgdama į šio straipsnio 8, 9 ar 10 dalyje nustatyta tvarka organizuotų susitikimų rezultatus, per 25 darbo dienas nuo ataskaitos gavimo dienos, o dėl ataskaitos dėl viršesniai viešajam interesui priskiriamos ir svarbiai viešajam saugumui laikomos planuojamos ūkinės veiklos – per 20 darbo dienų nuo ataskaitos gavimo dienos:

- 1) teikia motyvuotus reikalavimus ataskaitą pataisyti ar papildyti arba
- 2) priima sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai.

Taigi, teisės aktai numato suinteresuotos visuomenės, taip pat ir Jūsų dalyvavimą rengiant bei svarstant PŪV ataskaitą, teikiant pasiūlymus bei svarstant kitus klausimus, susijusius su aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos, gaisrinės saugos, civilinės saugos reikalavimais. Teisės aktais nustatyta tvarka gauti suinteresuotosios visuomenės pasiūlymai vertinami ir į juos atsižvelgiama arba motyvuotai atsisakoma atsižvelgti.

Aprašo 35 punktą numato, kad PAV dokumentų rengėjas, parengęs PAV ataskaitą, organizuoja Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše nustatytas visuomenės informavimo ir dalyvavimo procedūras.

Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2023 m. gegužės 23 d. įsakymu Nr. D-157 (toliau – **Tvarkos aprašas**) 26 punkte nurodyta, kad PAV dokumentų rengėjas, parengęs PAV ataskaitą, turi:

- sudaryti sąlygas visuomenei susipažinti su PAV ataskaita savo buveinėje (darbo laiku) ir savo ir (ar) planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus interneto svetainėje;
- užtikrinti, kad PAV ataskaita būtų viešinama seniūnijos (-ų), kurios (-ių) teritorijoje (-ose) planuojama ūkinė veikla, administracinėse patalpose. Jeigu savivaldybės (-ių)

¹ <https://www.sirvintos.lt/lt/naujienos/5/pranesimas-apie-planuojamo-iki-117-vejo-elektriniu-parko-statybos-ir-veiklos-poveikio-aplinkai-vertinimo-pradzia:20663>

teritorijoje (-ose) nėra seniūnijos (-ų) ar kai ūkinė veikla planuojama kelių savivaldybių teritorijose, PAV ataskaita viešinama savivaldybės (-ių), kurios (-ių) teritorijoje (-ose) planuojama ūkinė veikla, administracinėse patalpose. Jei ūkinė veikla planuojama Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje Baltijos jūroje, PAV ataskaita viešinama su Baltijos jūra besiribojančių savivaldybių administracinėse patalpose.

Taip pat Tvarkos aprašo 27 numatyta, kad PAV dokumentų rengėjas ne vėliau kaip prieš 20 darbo dienų iki viešo visuomenės supažindinimo su PAV ataskaita informuoja visuomenę apie galimybes su ja susipažinti, teikti pasiūlymus ir dalyvauti viešo visuomenės supažindinimo su šia ataskaita procese ir paskelbia visuomenei informaciją, nurodytą Tvarkos aprašo 29 punkte:

- informaciją elektroniniu paštu pateikia Agentūrai ir savivaldybės (-ių), kurios (-ių) teritorijoje (-ose) planuojama ūkinė veikla, administracijai (-oms), o jei ūkinė veikla planuojama Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje Baltijos jūroje – Agentūrai ir su Baltijos jūra besiribojančių savivaldybių administracijoms. Institucijos gautą informaciją paskelbia savo interneto svetainėse;

- informaciją raštu pateikia savivaldybės (-ių), kurios (-ių) teritorijoje (-ose) planuojama ūkinė veikla, administracijai (-oms) ir seniūnijai (-oms), kurios (-ių) teritorijoje (-ose) planuojama ūkinė veikla, o jei ūkinė veikla planuojama Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje Baltijos jūroje – su Baltijos jūra besiribojančių savivaldybių administracijoms. Institucijos gautą informaciją paskelbia savo skelbimų lentose;

- paskelbia PAV dokumentų rengėjo ir (ar) planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus interneto svetainėje;

- savivaldybės (-ių), kurios (-ių) teritorijoje (-ose) planuojama ūkinė veikla, periodiškai leidžiamame ir platinamame vietiniame laikraštyje, o jeigu toks neleidžiamas – regioniniame ar nacionaliniame laikraštyje. Jei ūkinė veikla planuojama Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje Baltijos jūroje, informaciją paskelbia su Baltijos jūra besiribojančiose savivaldybėse periodiškai leidžiamuose ir platinamuose vietiniuose laikraščiuose, o jeigu tokie neleidžiami – regioniniame ar nacionaliniame laikraštyje.

Atsižvelgiant į aukščiau nurodytą, informuojame, kad parengus PAV ataskaitą, teisės aktais nustatyta tvarka informacija apie bus tai paviėšinta ir sudaryta galimybė susipažinti su visa ataskaita ir jos dokumentais.

Dėl teisės gauti kitą informaciją ir asmens duomenų apsaugos

Jūsų pateiktuose prašymuose, remiantis Orhuso konvencija prašoma suteikti plataus pobūdžio informaciją (pvz. sudarytas sutartis su žemės naudotojais, susirašinėjimą su asmenimis ir institucijomis, Vystytojo planuojamus VE parko projektinius sprendinius, informaciją apie įmonės vidaus veiklos organizavimą ir kt.).

Jungtinių Tautų Europos Ekonominės Komisijos Konvencijos dėl teisės gauti informaciją apie aplinką, dalyvauti priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkos klausimais, kuri buvo priimta 1998 m. birželio 25 d. (toliau – **Orhuso konvencija**) 4 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad kiekviena Šalis užtikrina, kad, laikantis šio straipsnio nuostatų, **valstybės institucijos**, atsakydamos į prašymą suteikti informaciją apie aplinką ir vadovaudamosi nacionaliniais įstatymais, suteiktų tokią informaciją, įskaitant, esant paklausimui bei atsižvelgus į b punktą, ir dokumentų kopijas, kuriuose yra arba kurie apima tokią informaciją:

- a) neprašydamos paaiškinti, kam tokia informacija reikalinga;
- b) pateikdamos informaciją pageidaujama forma, jei tik:

i) valstybės institucija neturi priešasčių pateikti informacijos kita forma, tuomet nurodant priešastis, kodėl informacija pateikiama būtent šia forma; arba

ii) informacija visuomenei jau buvo pateikta kita forma.

Kaip matome, Orhuso konvencija taikoma valstybės institucijoms ir teisei iš valstybės institucijų gauti informaciją aplinkos klausimais, bet ne fiziniams ar juridiniams asmenims, jų teikiama informacijai. Pažymime, kad Orhuso konvencija bei Jūsų minima „*teisė žinoti*“ negali būti suabsoliutinta, ši teisė gali būti įgyvendinta tik laikantis imperatyviai sureguliuotų taisyklių, šiuo atveju Orhuso konvencijos ir nacionalinių teisės aktų.

Šiuo atveju pažymėtina, kad neviešų (privačių, komercinių) duomenų teikimas yra imperatyviai reguliuojamas teisės aktų (Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 2016/679 (toliau – **Reglamentas**) ir vietos teisės aktų reikalavimų).

Reglamento 4 straipsnio 1 punkte nurodyta, kad asmens duomenys – bet kokia informacija apie fizinį asmenį, kurio tapatybė nustatyta arba kurio tapatybę galima nustatyti (duomenų subjektas); fizinis asmuo, kurio tapatybę galima nustatyti, yra asmuo, kurio tapatybę tiesiogiai arba netiesiogiai galima nustatyti, visų pirma pagal identifikatorių, kaip antai vardą ir pavardę, asmens identifikavimo numerį, buvimo vietos duomenis ir interneto identifikatorių arba pagal vieną ar kelis to fizinio asmens fizinės, fiziologinės, genetinės, psichinės, ekonominės, kultūrinės ar socialinės tapatybės požymius.

Reglamento 4 straipsnio 2 punkte įtvirtinta, kad duomenų tvarkymas – bet kokia automatizuotomis arba neautomatizuotomis priemonėmis su asmens duomenimis ar asmens duomenų rinkiniais atliekama operacija ar operacijų seka, kaip antai rinkimas, įrašymas, rūšiavimas, sisteminimas, saugojimas, adaptavimas ar keitimas, išgava, susipažinimas, naudojimas, atskleidimas persiunčiant, platinant ar kitu būdu sudarant galimybę jais naudotis, taip pat sugretinimas ar sujungimas su kitais duomenimis, apribojimas, ištrynimasis arba sunaikinimas.

Sistemiškai vertinant Reglamento nustatytas taisykles galime prieiti išvados, kad asmens duomenys yra bet kokia informacija, susijusi su **gyvu asmeniu, kurio tapatybė yra nustatyta arba gali būti nustatyta**. Skirtinga informacija, kuri surinkta kartu gali atskleisti konkretaus asmens tapatybę, taip pat yra asmens duomenys.

Remiantis Reglamento nuostatomis informuojame, kad Jūsų prašoma pateikti informacija atitinka asmens duomenis ir Jums tokios informacijos pateikti negalime, kadangi tai pažeistų Reglamento nuostatas.

Atsižvelgiant į aukščiau nurodytą teisinį reguliavimą konstatuotina, kad įstatymų leidėjas yra įtvirtinęs suinteresuotos visuomenės teisę susipažinti su aktualiais dokumentais bei reikšti savo poziciją/pasiūlymus dėl PŪV ataskaitos bei jos turinio, tačiau šie veiksmai turi būti atliekami teisės aktuose nustatyta tvarka ir terminais. Informuojame, kad su PŪV ataskaita galėsite susipažinti ir pateikti poziciją/pasiūlymus šiame rašte nurodyta įstatymo, Aprašo ir Tvarkos aprašo nustatyta tvarka.

Tikimės, kad atsakėme į visus Jūsų klausimus.

Bendrovės kontaktinė informacija: UAB Žalia žemė, adresas (korespondencijai) Saltoniškių g. 12-2, LT-08105 Vilnius, el. paštas: info@zaliazeme.lt, tel. Nr. +37066514422.

UAB „Žalia žemė“ atstovas

Darius Narmontas